

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Факультет №6**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Сучасні проблеми трудового права»
вибіркових компонент
освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

081 Право (Правозастосування)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки факультету № 6 протокол від 25.08.2023 р. №7

Розробники:

1. доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент Подорожній Артем Юрійович.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри цивільного права № 1, начальник науково-дослідницького сектору Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук, доцент Ісаєв Арсен Миколайович;
2. Учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент Невядовський Владислав Олегович.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 2,5	08 <u>Право</u> ; (шифр галузі) (назва галузі знань)	Навчальний курс <u>2</u> (номер)
Загальна кількість годин - 75	081 <u>Право</u> ; (код спеціальності) (назва спеціальності)	Семестр <u>3</u> (номер)
Кількість тем – 5	<u>Другий (магістерський)</u> (назва СВО)	Види контролю: <u>екзамен</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>14</u> ; (години)		Лекції – <u>10</u> ; (години)
Семінарські заняття – <u>12</u> ; (години)		Семінарські заняття – <u>6</u> ; (години)
Практичні заняття – _____ ; (години)		Практичні заняття – _____ ; (години)
Лабораторні заняття – _____ ; (години)		Лабораторні заняття – _____ ; (години)
Самостійна робота – <u>49</u> ; (години)		Самостійна робота – <u>104</u> ; (години)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поглиблення теоретичних знань в галузі трудового права, формування у здобувачів практичних навичок застосування положень національного та міжнародного законодавства, опанування основних понять та інститутів трудового права, здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї досліджень з метою реалізувати їх на теоретичному рівні та реалізувати їх на практиці у навчальному процесі для вирішення актуальних проблем, що мають загальнонаціональне світове значення.

Завдання:

- здатність ефективно використовувати здобувачами методологічний інструментарій в науково-дослідницькій діяльності;
- вироблення у здобувачів уміння самостійно працювати з першоджерелами та спеціальною юридичною літературою з трудового права;
- отримання навиків застосування міжнародно-правових актів для правового регулювання трудових відносин;
- здатність встановлювати міру відповідності національного трудового законодавства міжнародним нормам;
- здатність самостійно виявляти проблеми трудового права;
- здатність відстоювати власні ідеї щодо напрямів розвитку трудового права;
- оволодіння здобувачами основними поняттями, категоріями та інститутами трудового права;
- продукування науково обґрунтованих пропозицій з вдосконалення правового регулювання праці;
- підвищення рівня правосвідомості та правової культури здобувачів, виховання у здобувача шанобливого ставлення до прав і свобод громадян, вміння їх захищати.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни «Сучасні проблеми трудового права» базується на знанні здобувачами «Теорії держави і права», «Міжнародного права» та «Конституційного права», «Доктрини трудового права: історія та сучасність».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

1. основні поняття, категорії та інститути трудового права;
2. основні положення трудового законодавства України, основні міжнародно-правові акти про працю прийняті МОП, ООН, ЄС, СНД та ін.;
3. проблеми трудового права співвідносно інститутів трудового права;
4. судову практику застосування норм трудового права для регулювання трудових відносин в Україні;
5. особливості регулювання трудових правовідносин у Проекті Трудового кодексу України;

вміти:

1. самостійно здійснювати науково-дослідницьку діяльність;
2. виявити причини виникнення проблем у трудовому праві;
3. аналізувати закони та інші нормативно-правові акти трудового та міжнародного законодавства;
4. відрізняти позитивний досвід закордонних країн у сфері регулювання трудових відносин та обґрунтувати доцільність його запровадження в Україні;
5. визначати пріоритетні напрями розвитку трудового права

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
	ЗК-2	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні
	ЗК-3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
	ЗК-4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
	ЗК-5	Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово
	ЗК-6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-1	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності
	СК-2	Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України
	СК-3	Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні
	СК-4	Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України
	СК-5	Здатність використовувати сучасні правові

		доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції
	СК-6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію
	СК-7	Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні
	СК-8	Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1: Актуальні проблеми науки трудового права.

Основні напрями розвитку трудових прав. Напрями розвитку трудових прав на початку ХХІ століття. Спрямування міжнародного досвіду, щодо визначення, закріплення та забезпечення трудових прав. Поглиблення та розширення змісту трудових прав. Вплив Європейських стандартів трудових прав на національне трудове законодавство. Підвищення рівня захисту трудових прав працівників. Проблеми захисту трудових прав працівників.

Тема №2. Стан національного трудового законодавства.

Юридичні категорії, конструкції, презумпції, як Системоутворюючі фактори галузі трудового права. Поняття та правові категорії у трудовому праві. Проблеми понятійного апарату трудового права. Формування понятійного апарату в умовах реформування трудового права. Юридична презумпція у трудовому праві (знання закону, правомірність нормативних актів). Юридичні фікції. Особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку. Проблеми розвитку нормування та оплати праці. Внутрішній трудовий розпорядок та трудовправа відповідальність в трудовому праві.

Тема № 3. Міжнародні документи у сфері праці

Міжнародні стандарти праці. Стандарти ООН та МОП, як основа вдосконалення трудового законодавства. Міжнародні договори (угоди), міжнародний звичай та акти міжнародних організацій. Міжнародна організація праці, її основні завдання. Конвенції та рекомендації МОП про працю, їх класифікація і загальна характеристика.

Тема № 4. Європейський досвід правового регулювання трудових відносин.

Європейська континентальна модель (Німеччина, Франція, Італія) правового регулювання трудових відносин. Англосаксонська модель (Великобританія) правового регулювання трудових відносин.

Тема № 5. Проблеми нової кодифікації національного трудового законодавства.

Проблеми нормативності і системності трудового законодавства. Сучасна система трудового законодавства. Необхідність реформування трудового законодавства. Проект Трудового кодексу України. Системоутворюючі принципи побудови системи джерел трудового права і колізії нормативних приписів у трудовому праві. Пріоритетність міжнародного права і міжнародних договорів під час реформування трудового законодавства. Основні завдання локальних правових норм у трудовому праві та умови їх законності. Проблеми поєднання централізованих і локальних норм.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1:Актуальні проблеми науки трудового права	13	2	2	-	-	9	
Тема № 2:Стан національного трудового законодавства	13	2	2	-	-	9	
Тема № 3:Міжнародні документи у сфері праці	13	2	2	-	-	9	
Тема № 4:Європейський досвід правового регулювання трудових відносин	17	4	2	-	-	11	
Тема № 5: Проблеми нової кодифікації національного трудового законодавства	19	4	4	-	-	11	
Всього за рік:	75	14	12	-	-	49	екзамен

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема № 1:Актуальні проблеми науки трудового права	24	2	2	-	-	20	
Тема № 2:Стан національного трудового законодавства	24	2	2	-	-	20	
Тема № 3:Міжнародні документи у сфері праці	24	2	2	-	-	20	
Тема № 4:Європейський досвід правового регулювання трудових відносин	24	2	-	-	-	22	
Тема № 5: Проблеми нової кодифікації національного трудового законодавства	24	2	-	-	-	22	
Всього за рік:	120	10	6	-	-	104	Екзамен

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни	Література:
<p>Тема № 1: Актуальні проблеми науки трудового права</p> <p>1. Основні напрями розвитку трудових прав.</p> <p>1.1. Напрями розвитку трудових прав на початку ХХІ століття.</p> <p>1.2. Спрямування міжнародного досвіду, щодо визначення, закріплення та забезпечення трудових прав.</p> <p>1.3. Поглиблення та розширення змісту трудових прав.</p> <ul style="list-style-type: none"> - право на працю та рівні можливості в просуванні по роботі; - право на справедливі і безпечні умови праці; - право на трудовправову інформацію (інформація про персональні дані працівника та її захист); - право працівника на професійну орієнтацію, професійне навчання, підвищення кваліфікації та професійну реабілітацію. <p>2. Вплив Європейських стандартів трудових прав на національне трудове законодавство.</p> <p>3. Підвищення рівня захисту трудових прав працівників.</p>	<p>Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.</p> <p>Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.:У справі, 2017. 230 с.</p> <p>Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.</p> <p>Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.</p> <p>Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.</p> <p>Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.</p> <p>Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.</p> <p>Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріа-</p>

		ли II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.
Тема №2. Стан національного трудового законодавства		
1. Юридичні категорії, конструкції, презумпції, як Системоутворюючі фактори галузі трудового права. 2. Особливості правового регулювання робочого часу та часу відпочинку. 3. Проблеми розвитку нормування та оплати праці. 4. Внутрішній трудовий розпорядок та трудовправа відповідальність в трудовому праві.	<p>Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.</p> <p>Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.:У справі, 2017. 230 с.</p> <p>Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.</p> <p>Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.</p> <p>Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.</p> <p>Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.</p> <p>Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.</p>	

		Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.
Тема № 3. Міжнародні документи у сфері праці		
1. Міжнародні договори (угоди), міжнародний звичай та акти міжнародних організацій.	Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.:У справі, 2017. 230 с. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т	
2. Міжнародна організація праці, її основні завдання. Конвенції та рекомендації МОП про працю, їх класифікація і загальна характеристика.		
3. Стандарти ООН та МОП, як основа вдосконалення трудового законодавства.		
4. Міжнародні стандарти праці.		

		<p>внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.</p> <p>Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.</p>
Тема № 4. Європейський досвід правового регулювання трудових відносин.		
1. Європейська континентальна модель (Німеччина, Франція, Італія) правового регулювання трудових відносин.	2. Англосаксонська модель (Великобританія) правового регулювання трудових відносин.	<p>Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.</p> <p>Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.:У справі, 2017. 230 с.</p> <p>Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.</p> <p>Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.</p> <p>Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.</p> <p>Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.</p> <p>Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків,</p>

		<p>28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.</p> <p>Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.</p>
Тема № 5. Проблеми нової кодифікації національного трудового законодавства.		
<p>1. Проблеми нормативності і системності трудового законодавства.</p> <p>2. Сучасна система трудового законодавства. Необхідність реформування трудового законодавства. Проект Трудового кодексу України.</p> <p>3. Системоутворюючі принципи побудови системи джерел трудового права і колізії нормативних приписів у трудовому праві.</p> <p>4. Пріоритетність міжнародного права і міжнародних договорів під час реформування трудового законодавства.</p> <p>5. Основні завдання локальних правових норм у трудовому праві та умови їх законності.</p> <p>6. Проблеми поєднання централізованих і локальних норм.</p>		<p>Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. –Харків : Діа плюс, 2014. 480 с.</p> <p>Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.</p> <p>Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. :У справі, 2017. 230 с.</p> <p>Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.</p> <p>Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.</p> <p>Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.</p> <p>Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.</p> <p>Єдність і диференціація трудового права та</p>

			<p>права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.</p> <p>Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.</p>
--	--	--	--

5. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

5.1.1. Теми доповідей

1. Розвиток системи трудових прав в умовах глобалізації.
2. Соціальна нормативність трудових прав.
3. Зміст та нормативна основа (соціальний і правовий характер) трудових прав.
4. Колективні трудові права в колективно-договірній сфері регулювання трудових відносин.
5. Деякі трудові права, що належать тільки громадянам України.
6. Безумовні трудові права.
7. Трудові права галузевої сфери.
8. Трудові права локальної дії.
9. Трудові права - головний та визначальний чинник розвитку міжнародного співробітництва.
10. Вплив міжнародних та європейських стандартів на розвиток трудових прав в Україні.
11. Глобальна універсалізація трудових прав.
12. Проблема реформування трудового законодавства України
13. Роль трудового права у формуванні соціального права.
14. Внесок українських вчених у формування трудового права незалежної України.
15. Теоретичні та практичні проблеми сфери чинності трудового законодавства в сучасних умовах.
16. Проблеми поняття «сфера чинності трудового законодавства».
17. Дія трудового законодавства у просторі.
18. Фактори, які обумовлюють диференціацію трудового законодавства.
19. Двоаспектний характер нормативної основи трудових прав працівників.
20. Основні етапи формування трудового законодавства України.
21. Проблеми понятійного апарату трудового права України.
22. Проблеми доцільності використання оціночних понять у трудовому праві.
23. Поняття та види дефектів трудового законодавства.
24. Способи подолання дефектів трудового законодавства України.
25. Колізії у трудовому праві: поняття, види, шляхи запобігання та усунення.
26. Прогалини у правовому регулюванні трудових відносин: поняття та шляхи подолання.
27. Нетипові нормативні приписи у трудовому праві: поняття та види.
28. Аксіоми у трудовому праві.
29. Презумпції трудового права України.
30. Фікції трудового права України.
31. Поняття, види та основні завдання локальних норм у трудовому праві. Умови законності локальних актів.
32. Проблеми оптимального поєднання централізованого і локального регулювання трудових відносин.
33. Поняття оплати праці та його відмінність від заробітної плати.

34. Генеза правового регулювання оплати праці.
35. Система та зміст принципів оплати праці.
36. Призначення та зміст функцій оплати праці.
37. Проблеми вдосконалення законодавства про оплату праці та практики його застосування.
38. Проблеми визначення підстав та умов юридичної відповідальності у трудовому праві.
39. Проблеми правового регулювання порядку притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності.
40. Пряма дійсна шкода як складова трудового майнового правопорушення.
41. Проблеми правового регулювання притягнення працівника до повної матеріальної відповідальності.
42. Санкції в трудовому праві: поняття, види, доктринальні підходи.
43. Штрафи у трудовому праві: проблеми запровадження в Україні.
44. Функції відповідальності у трудовому праві.
45. Принципи відповідальності у трудовому праві.
46. Тенденції розвитку законодавства про дисциплінарну відповідальність в Україні.
47. Тенденції розвитку законодавства про матеріальну відповідальність в Україні.

6. Методи навчання

Методами викладання навчальної дисципліни «Сучасні проблеми трудового права» є проведення лекцій та семінарських занять.

Протягом навчання кожний здобувач повинен виконати три види робіт:

1. Виявити «проблему». Навести два визначення поняття «проблема» існуючих у науковій літературі та запропонувати власне.

2. Підготувати тези доповіді по одній із запропонованих тем (теми не можуть повторюватись)¹ – обсяг до 7 сторінок. Перелік тем визначено у розділі «Теми доповідей» до практичних занять.

3. Скласти бібліографічну довідку по обраній темі.

Вимоги по оформленню письмових завдань самостійної роботи (бібліографічної довідки та тез) аспірантів:

1. Бібліографічна довідка повинна відповідати ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. Загальні положення та правила складання"

2. Робота надається в друкованому та електронному вигляді у встановлені терміни.

У разі несвоєчасного виконанні самостійної роботи вважається, що здобувач не виконав навчальний план.

7. Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль.

¹ Тези готуються за тією ж темою, що і бібліографічна довідка по завданню.

1. Поняття та ознаки трудових прав.
2. Система трудових прав працівників.
3. Класифікація трудових прав
4. Юридичний механізм забезпечення трудових прав працівників: поняття та структура.
5. Становлення та розвиток трудових прав людини.
6. Напрями розвитку трудових прав на початку ХХІ століття.
7. Спрямування міжнародного досвіду, щодо визначення, закріплення та забезпечення трудових прав.
8. Вплив Європейських стандартів трудових прав на національне трудове законодавство.
9. Поняття та структура понятійного апарату трудового права
10. Формування понятійного апарату.
11. Юридична презумпція у трудовому праві.
12. Юридичні фікції у трудовому праві.
13. Особливості регулювання робочого часу.
14. Особливості регулювання часу відпочинку.
15. Критерії поділу робочого часу на види
16. Співвідношення понять: режим робочого часу працівника і режим робочого часу підприємства
17. Співвідношення понять: час відпочинку і вільний від роботи час
18. Додаткові дні, вільні від роботи за законодавством України про працю
19. Критерії поділу відпусток на види;
20. Проблеми розвитку нормування праці.
21. Проблеми розвитку трудових правовідносин з оплати праці.
22. Правове регулювання організації нормування праці.
23. Головні напрямки правового регулювання заробітної плати.
24. Порядок встановлення і зміни державного мінімуму заробітної плати.
25. Індексації заробітної плати.
26. Способи захисту заробітку працівників від надмірних відрахувань.
27. Трудоправа відповідальність в трудовому праві.
28. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку в сучасних умовах.
29. Принципи та функції відповідальності у трудовому праві.
30. Трудоправа відповідальність за порушення трудової дисципліни.
31. Підстави та порядок притягнення до відповідальності.
32. Види дисциплінарної відповідальності.
33. Види матеріальної відповідальності в трудовому праві та їх суть.
34. Проблеми визначення підстав та умов матеріальної відповідальності у трудовому праві.
35. Проблеми визначення підстав та умов дисциплінарної відповідальності у трудовому праві.
36. Окремі проблеми правового регулювання притягнення працівника до повної матеріальної відповідальності.
37. Санкції в трудовому праві.

38. Міжнародні договори (угоди), міжнародний звичай та акти міжнародних організацій у сфері трудового права.
39. Міжнародна організація праці, її основні завдання.
40. Конвенції та рекомендації МОП про працю, їх класифікація і загальна характеристика.
41. Стандарти ООН та МОП, як основа вдосконалення трудового законодавства.
42. Трудові стандарти Ради Європи
43. Трудові стандарти Європейського Союзу
44. Європейська континентальна модель (Німеччина, Франція, Італія) правового регулювання трудових відносин.
45. Англосаксонська модель (Великобританія) правового регулювання трудових відносин.
46. Проблеми нормативності і системності трудового законодавства.
47. Сучасна система трудового законодавства.
48. Проблеми реформування трудового законодавства.
49. Проект Трудового кодексу України.
50. Системоутворюючі принципи побудови системи джерел трудового права.
51. Колізія нормативних приписів у трудовому праві.
52. Ієрархія джерел трудового права.
53. Основні завдання локальних правових норм у трудовому праві та умови їх законності.
54. Проблеми поєднання централізованих і локальних норм.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання

(«відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт 10, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить 50.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамену) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим

контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, виконати практичне завдання тощо	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі. відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком . потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вади завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією- двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково . але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містить помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них; оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторною складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота паї матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література

Основна

- 1) Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.
- 2) Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник / К. Ю. Мельник. – Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.
- 3) Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.
- 4) Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : Усправі, 2017. 230 с.
- 5) Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.
- 6) Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.
- 7) Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.
- 8) Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.
- 9) Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.
- 10) Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.

Нормативно-правові акти

- 1) Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
- 2) Кодекс законів про працю України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII //

Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.

3) Про Національну поліцію : закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379.

4) Про відпустки : закон України від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 2. Ст. 4.

5) Про зайнятість населення : закон України 5 липня 2012 р. № 5067-VI // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 24, ст.243.

6) Про соціальний діалог в Україні: закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 28, ст.255 .

7) Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності : закон України від 22. червня 2012 р. № 5026-VI // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 22. Ст. 216.

8) Про колективні договори і угоди : закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. Ст. 361.

9) Про оплату праці : закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. Ст. 121.

10) Про охорону праці : закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668.

11) Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : закон України від 3 березня 1998 р. № 137/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 34.Ст. 227.

12) Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : закон України від 21 березня 1991 р. № 875-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 21. Ст. 252.

13) Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.

14) Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : закон України від 5 лютого 1993 р. № 2998-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 16. Ст. 167.

15) Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя : постанова Пленуму Верховного Суду України від 01 листопада 1996 р. № v0009700-96.

16) Про практику застосування судами законодавства про оплату праці : постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 р. № 13.

17) Про практику розгляду судами трудових спорів : постанова Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 1992 р. № 9.

Додаткова

1) Андріїв В. М. Юридичний механізм забезпечення трудових прав працівників: монографія / В.М. Андріїв. Чернігів : Черніг. держ. ін.-т права, соц. технологій та праці, 2011. 305 с.

2) Венедіктов С. В. Теоретико-правові засади сучасної концепції трудового правовідношення в Україні: монографія / С. В. Венедіктов. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 224 с.

- 3) Гончарук В.В. Правове регулювання змін умов праці працівників органів внутрішніх справ : [монографія] / Гончарук В.В. Харків : Тимченко, 2011. 206 с.
- 4) Коваленко О.О. Свобода волі працівника і роботодавця та її вплив на укладання, зміну та припинення трудового договору : монографія / О.О. Коваленко. Х. : ХНАДУ, 2015. 348 с.
- 5) Костюк В. Л. Правосуб'єктність у трудовому праві: проблеми теорії та практики: монографія / В. Л. Костюк. К. : Видавець Карпенко В. М., 2012. 464 с.
- 6) Мельничук Н. О. Договірне регулювання трудових відносин в нових економічних умовах: монографія / Н. О. Мельничук. К. : Хай-Тек Прес, 2012. 340 с.
- 7) Подорожній Є.Ю. Проблеми теорії та практики юридичної відповідальності у трудовому праві України: монографія. / Є.Ю. Подорожній. Х.: НікаНова, 2016. 402 с.
- 8) Сільченко С. О. Строковий трудовий договір за законодавством України: поняття, види, умови укладення, зміни та припинення: монографія / С. О. Сільченко. Х. : Золоті сторінки, 2005. 204 с.
- 9) Слюсар А. М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект: монографія / А. М. Слюсар. Х. : ФІНН, 2011. 336 с.
- 10) Трудове право України: академічний курс: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Пилипенко П. Д. та ін. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка. К. : Ін Юре, 2014. 548 с.
- 11) Трудове право: підручник / В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін. ; за ред. В. В. Жернакова. Х. : Право, 2012. 496 с.
- 12) Цесарський Ф. А. Еволюція поглядів на природу індивідуальних договорів про працю у правовій доктрині : монографія / Ф. А. Цесарський ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. - Одеса : Фенікс, 2016. 360 с.
- 13) Шабанов Р. І. Концептуальні засади соціального захисту від безробіття : монографія / Р. І. Шабанов ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Х. : ХНАДУ, 2015. 359 с.
- 14) Шамшина І. І. Суб'єкти трудового права: правове регулювання в умовах ринкових відносин: монографія / І. І. Шамшина. Луганськ : Л-ра, 2010. 448 с.
- 15) Щотова Ю.М. Професійні спілки як особливий суб'єкт трудового права України: монографія / Ю.М. Щотова.– К.: Генеза, 2014.– 360 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України.

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.

www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

www.library.ukma.kiev.ua – електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.